

Obsah

0. Úvod	3
1. Teritoriální a časové členění němčiny	5
1.1 Teritoriální členění němčiny	5
1.2 Časové členění horní němčiny	6
2. Vývoj němčiny jako kancelářského jazyka	10
3. Vývoj německého pravopisu	15
Vznik a vývoj německého pravopisného systému	15
a) Stará horní němčina (AHD)	15
b) Střední horní němčina (MHD)	16
c) Raná nová horní němčina (FNHD)	18
d) Současný stav	20
3.1 Německá interpunkce	22
3.2 Psaní velkých písmen	27
Literatura	32
4. Archivní materiál z hlediska lingvistického	34
4.1 Charakter a popis materiálu	34
4.2 Metodologie jazykové analýzy	35
Literatura	38
5. Hláskosloví doby FNHD	39
5.1 Vokalismus v rané nové horní němčině (FNHD)	39
5.1.1 Obecnější vývojové tendence	39
5.1.1.1 Diftongizace	39
5.1.1.2 Monoftongizace	41
5.1.1.3 Vývoj MHD diftongů <i>ei, ou, ōu</i>	43
5.1.1.4 Východostředoněmecká změna <i>u, ü > o, ö</i>	43
5.1.1.5 Labializace	44
5.1.1.6 Delabializace	44
5.1.1.7 Vývoj <i>e</i> -ových vokálů	44
5.1.1.8 Vývoj přehlásky	45
5.1.2 Kvantitativní změny	46
5.1.2.1 Dloužení vokálů v otevřené slabice	46
5.1.2.2 Krácení dlouhých vokálů v zavřených slabikách	46
5.1.2.3 Synkopa a apokopa	46
5.1.3 Komentář k samohláskovému inventáři	49
5.1.3.1 Krátké vokály	49
5.1.3.2 Dlouhé vokály	51

5.1.3.3	Diftongy	53
5.1.3.4	Vokály v nepřízvučných slabikách	55
5.1.3.5	Vsuvné vokály (swarabhakti)	56
5.2.	Konsonantismus v rané nové horní němčině (FNHD)	57
5.2.1	Obecnější vývojové tendence	57
5.2.1.1	Druhé posouvání hlásek	57
5.2.1.2	Geminace	58
5.2.1.3	Vývoj spiranty (<i>s</i>)	58
5.2.1.4	Asimilace	58
5.2.1.5	Disimilace	59
5.2.1.6	Epithese	59
5.2.1.7	Kontrakce	59
5.2.1.8	Sykavka <i>sch</i>	59
5.2.2.	Komentář k souhláskovému inventáři	60
	Literatura	64
6.	Morfologie doby FNHD	65
6.1	Substantiva	65
6.1.1	Maskulina	67
6.1.2	Neutra	69
6.1.3	Feminina	70
6.2	Adjektiva	72
6.2.1	Silná deklinace (FNHD):	73
6.2.2	Slabá deklinace (FNHD):	74
6.2.3	Stupňování adjektiv	74
6.3	Zájmena	75
6.3.1	Zájmena bezrodá	75
6.3.2	Rodová zájmena 3. osoby	76
6.3.3	Přivlastňovací zájmena	76
6.3.4	Reflexivní zájmena	77
6.3.5	Ukazovací a relativní zájmeno. určitý člen.	77
6.3.6	Demonstrativní zájmena	78
6.3.7	Tázací zájmena	78
6.4	Číslovky	78
6.5	Slovesa	79
6.5.1	Formální systém	79
6.5.2	Rozdělení sloves	82
6.5.2.1	Slovesa slabá	82
6.5.2.2	Slovesa silná	83
6.5.2.3	Slovesa präteritopräsentní	88
6.5.2.4	Slovesa atematická	89

6.5.3 Shrnutí	90
7. Poznámky k syntaxi doby FNHD	93
7.1 Negace	94
7.2 Voluntativní modalita	94
7.3 Poznámky ke slovosledu	95
7.4 Rámcová konstrukce	96
7.4.1 Hlavní věty	96
7.4.2 Vedlejší věty	96
7.5 Spojky v podřadném souvětí	97
7.5.1 Polyfunkční „daß/das“	97
7.5.2 Polyfunkční spojka „ob“	98
7.5.3 Polyfunkční spojka „als(o)“	98
7.5.4 Spojka „die weil“	99
7.5.5 Relativní věty a spojovací prostředky	99
Literatura	100
8. Poznámky k lexikologii	101
Literatura	106
9. Nejdůležitější nářeční znaky	107
9.1 Znaky nářečí (středo)bavorských	107
9.2 Znaky nářečí (východo)středoněmeckých	110
Literatura	114
10. Ediční pravidla	116
1. Vokalismus	118
2. Konsonantismus	118
Literatura	119
11. Ukázka přepisu a nářeční analýzy textu	120
11.1. Text č. 1	120
Stručná analýza textu č. 1	121
11.2 Text č. 2	124
Stručná analýza textu č. 2	125
12. Abecední seznam lokalit uvedených ve skriptu v německo-české verzi	127
Přílohy	128
Nr.1 Německé nářeční ostrovy na Moravě	128
Nr. 2. Bavorsko-středoněmecké nářeční prvky na Moravě (schéma)	129
Nr. 3 Německé dialekty (celkový přehled)	130

